

5. C1 Advanced, formerly known as Cambridge English: Advanced (CAE), is one of four Cambridge English Qualifications. URL: <https://www.cambridgeenglish.org/exams-and-tests/advanced/> (дата звернення: 08.11.2021).
6. C1 Business Higher. URL: <https://www.cambridgeenglish.org/exams-and-tests/business-higher/> (дата звернення: 08.11.2021).
7. OET- English language test for health care professionals. URL: <https://www.occupationalenglishtest.org/> (дата звернення: 08.11.2021).
8. Prepare for Aptis. URL: <https://www.britishcouncil.org/exam/aptis/practice-materials> (дата звернення: 08.11.2021).
9. The Test of Legal English Skills. URL: <https://www.toleslegal.com/> (дата звернення: 08.11.2021).

УДК 378.147.016:81'276.6-054.6]:004.774

Гордієнко О. В., Шевкун А. В.

**Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя
ОРГАНІЗАЦІЯ СРС ТА КОНТРОЛЮ ПРИ ВИКЛАДАННІ ІМПС НА БАЗІ
ПЛАТФОРМИ MS TEAMS**

Статтю присвячено дослідженню форм організації самостійної, індивідуальної роботи студентів та методів контролю при викладанні дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» в умовах дистанційної та змішаної форм навчання. У роботі запропоновано нові форми реалізації самостійної, індивідуальної роботи студентів та методи поточного й підсумкового контролю (створені на базі платформи MS Teams) для студентів-медиків закладів вищої освіти, спираючись на існуючий досвід викладання в умовах пандемії і на особистий досвід кафедри іноземних мов Запорізького державного медичного університету.

Ключові слова: *самостійна робота студента, іноземна мова за професійним спрямуванням, студент-медик, дистанційна освіта.*

The article is devoted to the study of the forms of organization of students' independent and individual work and methods of control when teaching the discipline «Foreign language for specific purposes» in distance and mixed forms of education. The new forms of implementation of students' individual work and methods of current and final control (created on the basis of MS Teams) for medical students of higher educational institutions are proposed, relying on the existing teaching experience during the pandemic and on the individual experience of the Department of Foreign Languages of Zaporizhzhia State Medical University.

Key words: *students' individual work, foreign language for specific purposes, medical student, distance learning.*

Статья посвящена исследованию форм организации самостоятельной и индивидуальной работы студентов, а также методов контроля при преподавании дисциплины «Иностранный язык для специальных целей» в условиях дистанционной и смешанной форм обучения. В работе предложены новые формы реализации самостоятельной работы студентов и методы текущего и итогового контроля (созданные на базе платформы MS Teams) для студентов-медиков высших учебных заведений, опираясь на существующий опыт преподавания в условиях пандемии и на индивидуальный опыт кафедры иностранных языков Запорожского государственного медицинского университета.

Ключевые слова: *самостоятельная работа студента, иностранный язык для специальных целей, студент-медик, дистанционное образование.*

Постановка проблеми. З уведенням загальнонаціонального карантину у 2020 році вітчизняна система освіти, зокрема вищої, отримала важкий виклик. Проведення аудиторних практичних та лекційних занять зі студентами й здобувачами у звичному форматі більше не уявлялося можливим. Швидкими темпами відбувалася адаптація традиційних методів, прийомів та засобів викладання до застосування в онлайн-платформах, які дозволяли створювати інтерактивні навчальні матеріали. Одним з невирішених питань, однак, залишається реалізація самостійної, позааудиторної роботи студентів та організація різних форм контролю засвоєння знань, умінь, навичок (далі – ЗУН) в умовах дистанційного та змішаного навчання.

Самостійна робота студентів (СРС) і позааудиторна потребують чіткої організації та регулювання як безпосередньо викладачами, так і на рівні ЗВО. Ці види роботи є індивідуальною пізнавальною діяльністю та мають великий потенціал, але їх ефективність значно залежить від ряду чинників: форм організації, критеріїв оцінювання результатів самостійної роботи студента, систематичності проведення, способів стимулювання інтересу до самостійного опрацювання додаткового матеріалу, а також заохочення та винагороди, значення яких не варто недооцінювати.

Контроль якості знань при дистанційному навчанні, з одного боку, полегшується використанням тестових завдань з можливістю автоматичного нарахування кількості балів за правильні відповіді, з іншого – повинен бути комплексним і охоплювати усі види мовленнєвої діяльності студентів при викладанні іноземної мови за професійним спрямуванням (ІМПС). В умовах онлайн-навчання постає проблема пошуку таких засобів, які б дозволяли проведення передбачених програмою дисципліни форм контролю, забезпечуючи об'єктивність оцінювання з боку викладача та дотримання принципів академічної доброчесності з боку студентів.

З переходом до дистанційного та змішаного навчання, виникає необхідність приділяти ще більше уваги методам контролю засвоєння ЗУН та реалізації самостійної роботи студентів, послуговуючись онлайн-платформами.

Огляд останніх досліджень і публікацій. Проблема дистанційного навчання висвітлювалась у вітчизняній науковій літературі задовго до подій, пов'язаних з пандемією SARS-CoV-2. Значну увагу їй приділяли В. М. Кухаренко, С. С. Вітвицька, В. А. Ясулайтіс та ін.

У нашій роботі ми зверталися як до досвіду вітчизняних дослідників з проблеми організації самостійної роботи студентів при дистанційній формі навчання [2,3,4], так і до напрацювань зарубіжних науковців останніх років, які демонстрували детальне дослідження впливу Covid-19 на навчальні звички (study habits) студентів, зміну ставлення студентів до навчання при переході від очної до дистанційної форми освіти, а також оцінці зміни емоційного стану студентів при переході на платформи для дистанційного навчання [7, 9, 11].

Під час дослідження було проаналізовано найновіші статті й напрацювання та встановлено факт браку у вітчизняному просторі комплексних досліджень щодо особливостей організації самостійної роботи та різних форм контролю засвоєння ЗУН з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» студентами-медиками в умовах дистанційного та змішаного навчання, зокрема на базі корпоративної платформи MS Teams. Зарубіжні й вітчизняні дослідники

займаються студіюванням актуальної проблеми у широкому розумінні, не вдаючись, однак, до специфіки.

Формулювання завдання дослідження. Основною метою роботи є розробити нові форми реалізації самостійної роботи студентів та методи поточного й підсумкового контролю (створені на базі платформи MS Teams) для студентів-медиків закладів вищої освіти, спираючись на існуючий досвід викладання в умовах пандемії і на особистий досвід кафедри іноземних мов Запорізького державного медичного університету.

Виклад основного матеріалу. З початком пандемії коронавірусної хвороби SARS-CoV-2 та пов'язаних з нею карантинних обмежень, платформа MS Teams від Microsoft Office 365 була обрана Запорізьким державним медичним університетом (далі – ЗДМУ) як база для організації дистанційної та змішаної форм навчання.

«Microsoft Teams» є частиною хмарного сервісу Microsoft Office 365, який забезпечує ефективну командну роботу у дистанційному форматі. Застосунок було анонсовано корпорацією у 2017 році як платформу для бізнесу та навчання, яка замінить раніше розроблену для освітніх цілей Microsoft Classroom. У травні 2020 року корпорація заявила, що за три роки існування MS Teams кількість щоденних користувачів зросла до 44 мільйонів [12], а у листопаді 2020 – перевищила 115 мільйонів [10]. Частково ці цифри зумовлені ситуацією, яка склалася у зв'язку з пандемією коронавірусної хвороби SARS-CoV-2 – працевдавцям довелося у короткі терміни організовувати віддалену роботу компаній, ЗВО, держустанов та підприємств.

У листопаді 2020 року провідна світова дослідницька і консалтингова компанія у сфері інформаційних технологій Gartner, Inc. опублікувала звіт дослідження «Magic Quadrant for Unified Communications as a Service, Worldwide», який демонструє рейтинг найбільш вживаних продуктів для дистанційної роботи у всьому світі, що дозволяють організацію онлайн-зборів та текстового спілкування. Microsoft Teams була визнана лідером вже другий рік поспіль та склала конкуренцію іншим популярним сервісам від Google, Zoom та Cisco [8], [10].

Керуючись рекомендаціями Міністерства освіти і науки України, в умовах карантинних обмежень вітчизняні ЗВО мають можливість організувати безперервний навчальний процес за допомогою засобів, які вбудовані до системи управління навчанням (LMS), електронної пошти, месенджерів (Telegram, Viber тощо), відеоконференцій (ZOOM, MS Teams, Skype, Google Meet та ін.), форумів, чатів тощо [5].

З моменту переходу на дистанційну форму навчання, MS Teams на практиці проявила себе як платформа, що вирізняється простотою та зручністю у користуванні як викладачами, так і студентами, забезпечуючи якісну реалізацію освітніх завдань [6]. Компоненти програми (Channels, Calling, Forms, Assignments та багато інших) можуть бути адаптовані як для навчального процесу у синхронному та асинхронному режимі, так і для проведення самостійної позааудиторної роботи студентів та різних форм контролю засвоєння ЗУН.

Самостійна й індивідуальна роботи є невід'ємною умовою для подальшого розвитку студента, а також можливістю реалізувати свій потенціал не лише за програмою підготовки як майбутнього фахівця, а й у сфері інтересів. Практичні заняття за календарно-тематичним планом тренують необхідні вміння, презентують алгоритм роботи з тим чи іншим матеріалом та задають вектор

розвитку в області спеціаліста на роки вперед. Однак, курс підготовки не буде повним без прагнення студента до самоосвіти.

Самостійна робота студентів ЗДМУ передбачає підготовку до практичних та контрольних занять, самопідготовку до медичного ліцензійного іспиту «КРОК». Індивідуальна робота (яка реалізовується на позааудиторних заходах) - опрацювання додаткових питань курсу, підготовку доповіді на засіданні клубу англійської мови за обраною темою, написання реферату за актуальними темами, роботу з науково-популярною та художньою літературою і виконання індивідуальних лексико-граматичних завдань за темою модуля. Такими завданнями можуть бути додаткові тексти, тематично пов'язані з основним матеріалом заняття, робота над якими повинна сприяти розвитку вміння легко орієнтуватись у незнайомих фахових джерелах, спираючись на попередньо вивчені терміноелементи фахової термінології та лексико-граматичні поняття, самостійно визначати значення нових термінів і речень [1, с. 3].

Додатковими формами індивідуальної роботи з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» у ЗДМУ є участь у Всеукраїнській олімпіаді з англійської мови, участь у роботі клубу «Lingua» й конференціях молодих вчених у якості слухачів та доповідачів.

Введення загальнонаціонального карантину у зв'язку з пандемією коронавірусної хвороби SARS-CoV-2 унеможливило проведення масових заходів, зокрема присвячених олімпіадам, конференціям та засіданням лінгвістичних клубів. Однак, дані види позааудиторної роботи активно організовуються у синхронному режимі на базі корпоративної платформи MS Teams за допомогою аудіо- та відеовикликів (Calling). Доповідачі мають можливість ілюструвати свою доповідь демонстрацією на екран аудіо- та відеоматеріалів, презентацій MS Power Point та іншого графічного матеріалу. З використанням веб-камер створюється ефект присутності, тож невербальний зв'язок з аудиторією не втрачається (рис. 1).

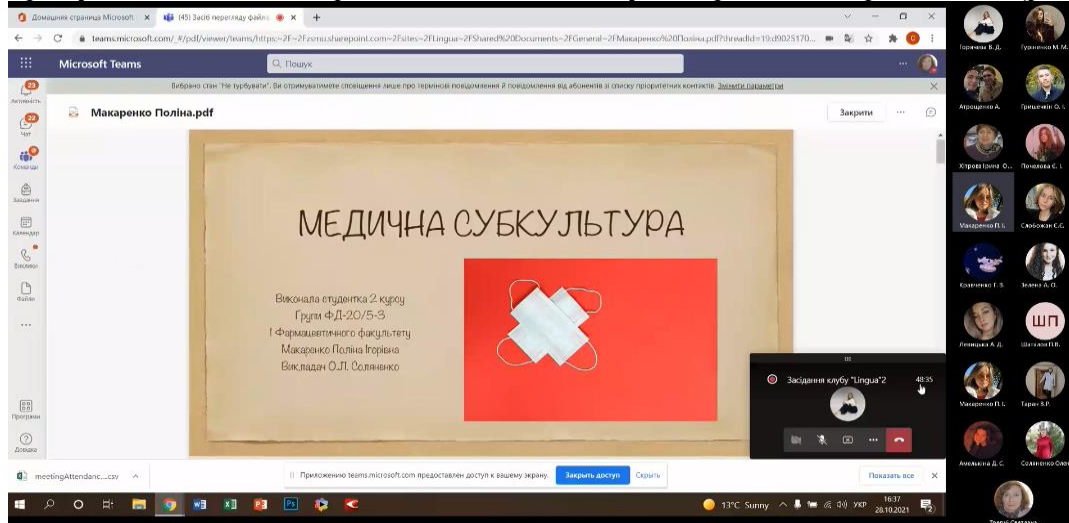

Рис. 1. Проведення засідання клубу «Lingua» в онлайн-форматі з демонстрацією презентацій доповідей студентів за допомогою ресурсів MS Teams.

Щодо форм контролю, то згідно затверджених у ЗДМУ робочих програм з навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» (для студентів II курсу медичних факультетів відповідно до освітньо-кваліфікаційних характеристик та освітньо-професійних програм, затверджених МОН України, Стандарту вищої освіти України підготовки магістра галузі знань 22 «Охорона

здоров'я» спеціальностей: 221 «Стоматологія», 222 «Медицина», 224 «Технології медичної діагностики та лікування», 226 «Фармація, промислова фармація», 227 «Фізична терапія, ерготерапія», 228 «Педіатрія»; для студентів, які попередньо здобули ОКР «молодший спеціаліст»; для студентів-іноземних громадян III курсу) на заняттях використовуються наступні методи поточного контролю: усне опитування, диктант-переклад, лабораторна робота, контрольна робота та тести.

Поточний контроль ставить за мету проміжну перевірку засвоєння вивченого матеріалу та проводиться у наступних формах: індивідуальний, фронтальний, груповий, тематичний, підсумковий, комбінований.

Для здійснення підсумкового контролю за тематичним розділом застосовується тестовий метод, форма проведення – диференційований залік з усним опитуванням та тестом.

В умовах дистанційного та змішаного навчання викладач має можливість провести всі форми запланованого поточного та підсумкового контролю на базі платформи MS Teams та із запропонованими нею інструментами (рис. 2).

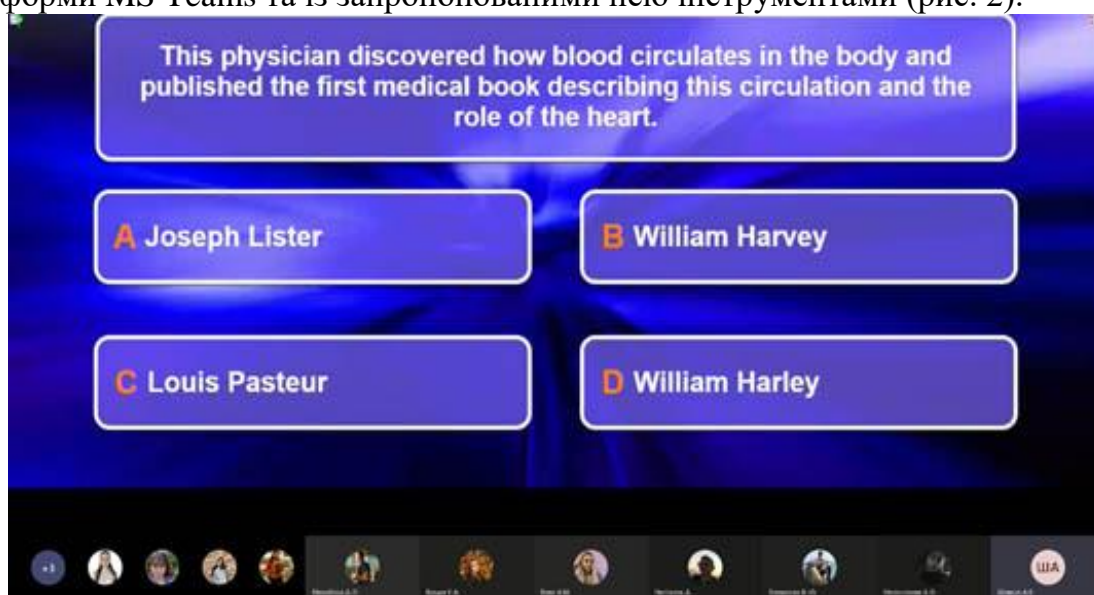

Рис. 2. Приклад проведення поточного контролю у форматі вікторини з поділом групи на дві команди під час відеонаради в MS Teams

Найкраще для здійснення контролю підходять форми MS Forms з тестовими завданнями або створені за допомогою Assignments. Викладач задає критерії оцінювання згідно затвердженої програми, призначає студентам завдання, фіксує результати та виступає у ролі тьютора. Автоматизованість даного процесу забезпечує якість, оперативність процесу та об'єктивність оцінювання, адже студенти одразу можуть переглянути свій результат та допущені помилки з функцією «автоматична оцінка». До кожного варіанту відповіді, обраного студентом, викладач може додати коментар (рис. 3).

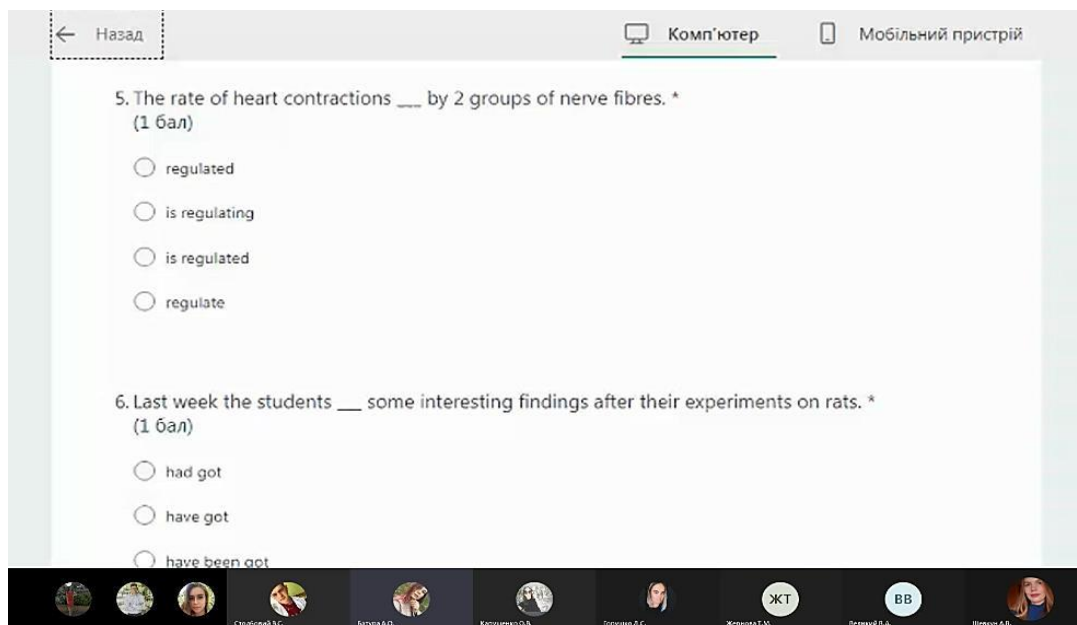

Рис. 3. Приклад проведення тестового контролю засвоєння тематичного розділу за допомогою MS Forms.

Усне індивідуальне, фронтальне та комбіноване опитування реалізується через зв'язок суб'єктів навчання у синхронному режимі з можливістю запису процесу. Викладач здійснює контроль лексичних, граматичних та комунікативних навичок згідно затверджених критеріїв оцінювання.

Висновки та перспективи. У роботі запропоновано нові форми реалізації самостійної роботи студентів та методи поточного й підсумкового контролю (створені на базі платформи MS Teams) для студентів-медиків закладів вищої освіти, спираючись на існуючі надбання педагогічних колективів в умовах пандемії і на особистий досвід кафедри іноземних мов Запорізького державного медичного університету. Детально описано можливості платформи MS Teams для організації самостійної та позааудиторної роботи, а також поточного та підсумкового контролів у форматі письмових завдань та усного опитування у синхронному режимі з повною візуалізацією, комбінованих форм опитування (використання інструменту Assignments) з чітким регламентом оцінювання усіх комунікативних навичок. Перспективним є подальша імплементація накопиченого досвіду у руслі контролю щодо академічної доброчесності студентів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Англійська мова для студентів-медиків : підручник / О. С. Ісаєва та ін. Львів, 2013. 546 с.
2. Железнякова Е., Зміївська І. Організація самостійної роботи студентів у системі Moodle. *Новітні комп'ютерні технології. Спецвипуск «Хмарні технології в освіті»*. Кривий Ріг, 2014. № 12. С. 194-203.
3. Тамаркіна О. Самостійна робота студентів ЗВО в умовах дистанційного навчання. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Дрогобич, 2020. Вип 34, том 5. С. 228-231.
4. Умрик М. Досвід організації самостійної роботи студентів в умовах дистанційного навчання. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 2. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання*. Київ, 2020. № 5 (12). С. 192-195.
5. Щодо організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій : лист Міністерства освіти і науки України від 14.05.2020 р. № 1/9-249. URL : http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/73574/. (дата звернення: 04.11.2021).
6. Як успішно перейти на дистанційне навчання: досвід Запорізького медуніверситету. *Новини науки і технологій на сьогодні - на Техно* 24. 2020.

URL : <https://techno.24tv.ua/yak-uspishno-pereyti-na-distantnyiye-navchannya-dosvid-zaporizkogo-m-eduniversity-n1327586>. (дата звернення: 04.11.2021).

7. Aristeidou M., Cross S. Disrupted distance learning: the impact of Covid-19 on study habits of distance learning university students. *Open Learning: The Journal of Open, Distance and e-Learning*. 2021. Vol. 36, No. 3. P. 263-282.

URL: <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/02680513.2021.1973400?needAccess=true> (дата звернення: 04.11.2021).

8. Benitez R., Fernandez M., O'Connell D., Trueman Ch., Sheth P. Magic Quadrant for Unified Communications as a Service, Worldwide. *Gartner*. URL: <https://www.gartner.com/doc/reprints?id=1-249Z0P0Z&ct=200930&st=sb> (дата звернення: 04.11.2021).

9. Durres D., Toala R., Novais P. (2021) Emotion Analysis in Distance Learning. *Educating Engineers for Future Industrial Revolutions: proceedings of the 23rd International Conference on Interactive Collaborative Learning (ICL2020)*, Vol. P. 629-639.

10. Herskowitz N. Microsoft Teams recognized as a Leader in Gartner UCaaS and Meetings Solutions Magic Quadrants. *Microsoft – Official Home Page*. 2020. URL: <https://www.microsoft.com/en-us/microsoft-365/blog/2020/11/23/microsoft-teams-recognized-as-a-leader-in-gartner-ucaas-and-meetings-solutions-magic-quadrants/> (дата звернення: 04.11.2021).

11. Serhan D. Transitioning from face-to-face to remote learning: Students' attitudes and perceptions of using Zoom during COVID-19 pandemic. *International Journal of Technology in Education and Science (IJTES)*. 2020. Vol. 4, No. 4. P. 335-342.

12. Spataro J. Microsoft Teams at 3: Everything you need to connect with your teammates and be more productive. *Microsoft – Official Home Page*. 2020. URL: <https://www.microsoft.com/en-us/microsoft-365/blog/2020/03/19/microsoft-teams-3-everything-you-need-connect-teammates-be-more-productive/> (дата звернення: 04.11.2021).

Daszykowska-Tobiasz Jadwiga

Uniwersytet Rzeszowski

WYZWANIA SZKOŁY WYŻSZEJ – ORGANIZACJI UCZĄCEJ SIĘ CHALLENGES OF A UNIVERSITY – A LEARNING ORGANIZATION

Szkole jako organizacji uczącej się przypisuje się miano „szkoły jakości”. Określenie to jest nobilitujące, jednak pociąga za sobą również wiele wyzwań. Szkoła wyższa na miarę XXI wieku powinna podążać z duchem czasu, wychodzić poza dotychczasowe skostniałe struktury, otwierać sale wykładowe (wykorzystując nowe technologie), nie rezygnując przy tym z podmiotowej relacji: mistrz-uczeń, znosić bariery w dostępie do wiedzy dla wszystkich chcących się uczyć, włączać ich we współtworzenie indywidualnego toku kształcenia i przygotować na wyzwania przyszłości. Szkoła wyższa chcąc realizować najwyższe standardy akademickie jest zobowiązana do troski o mistrzostwo w wypełnianiu jej misji oraz realizacji wartości będących gwarantem humanistycznej wizji człowieka.

As a learning organization, the school is called the “school of quality”. This term is ennobling, but it also entails many challenges. A higher education institution for the 21st century should follow the spirit of the times, go beyond the existing fossilized structures, open lecture halls (using new technologies), without giving up the subjective relationship: master-student, remove barriers in access to knowledge for everyone who wants to learn, involve them in co-creating an individual learning pathway and prepare them for the challenges of the future. A university, wishing to implement the highest academic standards, is committed to care for mastery in fulfilling its mission and realizing the values that guarantee the humanistic vision of a human being.

Wprowadzenie

Słowo „szkoła” od czasu greckiego *schole* przeszło znaczną transformację. Szkoła jest definiowana jako budynek, w którym odbywa się proces kształcenia, może również